

HİTİT
ÜNİVERSİTESİ

TYÇ UYUM VE AKREDİTASYON OFİSİ

PAYDAŞ TESPİTİ VE ANALİZİ

ANA HATLAR KILAVUZU

www.hitit.edu.tr/tr/akreditasyon

akreditasyon@hitit.edu.tr

ÖN BİLGİ:

Bu kılavuz, Hitit Üniversitesi bünyesindeki programların paydaşlarının tespit edilmesi, bu paydaşlarla olan ilişkilerin daha verimli hale getirilmesi, iş birliklerinin teşvik edilmesi veya ortak hedeflere ulaşılması gibi hususlara yönelik olarak hazırlanmıştır. Kılavuz'da paydaşların hangi kişi, grup, kurum veya işletmelerden oluşabileceği, rollerinin ve katkılarının neler olabileceği ve bunların nasıl değerlendirilebileceği, iş birlikleri noktasında neler yapılabileceği, süreçlerin nasıl düzenleneceği gibi bilgiler yer almaktadır.

Kılavuz, programlar ile paydaşlar arasında ortak bir anlayış geliştirilmesine katkı sağlama amacıyla şeffaflık, katılım ve sorumluluk ilkelerini esas almaktadır. Aynı zamanda, akreditasyon ve kalite güvence sistemlerinin güçlendirilmesi, paydaş katkısı ile toplumsal katkı süreçlerinin iyileştirilmesi, Üniversitenin ulusal/küresel rekabet gücünün artırılmasının sağlanması gibi hedeflere yönelik giriş niteliğinde bir rehber olma amacı taşımaktadır.

01 GİRİŞ

Üniversiteler toplumun eğitim, araştırma ve sosyal sorumluluk alanlarındaki ihtiyaçlarına yanıt veren, bilgi üreten ve paylaştan temel kurumlardır. Bu misyonun etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi, üniversitelerin çeşitli paydaşlarla güçlü ve sürdürülebilir ilişkiler kurmasını gerektirir. Paydaşlar, üniversitelerin hem iç işleyişinde hem de dış çevresindeki etkisinde önemli bir rol oynar ve paydaş katılımları bir üniversitenin stratejik hedeflere ulaşmasında, toplumsal katkısını artırmasında veya eğitim-araştırma süreçlerini geliştirmesinde kritik öneme sahiptir. Üniversitenin başarılı ve sürdürülebilir bir yapıya sahip olması, misyonunu eksiksiz olarak gerçekleştirebilmesi paydaşlarıyla kurduğu sağlıklı ilişkilere de dayanır. İç ve dış paydaşların katkıları, üniversitenin hem içsel işleyişinde hem de dış dünyayla olan bağlantılarında fark yaratır. Tüm bu nedenlerle, paydaş ilişkilerinin güçlü, sürekli ve karşılıklı faydaya dayalı bir şekilde yönetilmesi, Üniversitemiz bünyesindeki tüm programların da temel stratejilerinden ve öncelikli hedeflerinden biri olmalıdır.

Paydaşlar, Üniversitenin doğrudan ya da dolaylı olarak etkileşimde bulunduğu, etkilediği veya etkilendiği tüm bireyleri, grupları, kurumları, işletmeleri, STK'ları ve diğer unsurları ifade eder.

Tüm paydaşlar iç ve dış olmak üzere temelde iki ana başlık altında belirlenir ve bunlar, Üniversitenin temel misyonlarının gerçekleştirilmesinde farklı şekillerde rol oynar. Ancak daha özelde paydaşlar kendi içlerinde a) temel paydaşlar, b) yararlanıcı paydaşlar, c) stratejik paydaşlar şeklinde de sınıflandırılabilir.

02 PAYDAŞLARIN VE PAYDAŞ ANALİZİNİN ÖNEMİ

Üniversiteler için paydaşlar, genel itibarıyla, kurumun faaliyetlerine doğrudan veya dolaylı şekilde katkı sağlayan, karar süreçlerini etkileyen ve başarısını şekillendiren bireyler, gruplar veya kuruluşlardır. Üniversitelerde paydaşların rolü, kurumun sadece akademik alandaki veya araştırma düzeyindeki başarılarını değil, aynı zamanda toplumla ve diğer kurumlarla olan etkileşimini de doğrudan etkiler. Paydaşlar öğrencilerin, akademik/ıdari personelin ve mezunların küresel düzeyde daha rekabetçi olmasına, kurumsal planlamalara, stratejiler geliştirmeye veya sürekli iyileştirmeye olanak tanır. Bu nedenlerle, paydaşların sistematik bir şekilde Üniversite genelindeki veya programlardaki tüm sürece dahil edilmesi ve paydaş ilişkilerinin sürdürülebilir bir biçimde yönetilmesi, Hitit Üniversitesinin başarılı ve etkili bir şekillenme ve gelişim yapısına sahip olmasında hayati bir öneme sahiptir.

Paydaşlar, üniversitenin karar alma süreçlerini daha açık ve hesap verebilir hale getirir. Örneğin, dış paydaşların yer aldığı danışma kurulları hem Üniversite hem de ayrı ayrı programlar nezdinde önemli politikaların ve stratejik hedeflerin belirlenmesinde etkili olabilir. İç ve dış paydaşlar, Üniversitenin temel misyonları olan eğitim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında iş birliği içinde çalışarak daha başarılı ve etkili sonuçlar elde edilmesine katkıda bulunur. Bu paydaşların her biri, Üniversitenin değer zincirinin ayrılmaz bir parçasıdır ve stratejik iş birliği mekanizmaları ile bu ilişkilerin sürdürülebilirliği sağlanmalıdır.

✓	Genel olarak paydaşlar; • programların eğitim-öğretim faaliyetlerini iyileştirmelerine, • toplumun beklentilerine uygun çözümler üretilmesine, • program mezunlarının niteliklerinin ve iş bulma potansiyellerinin artırılmasına, • destekler ve fonlar bulunup ortaklıklar ya da iş birlikleri geliştirilmesine, • programların veya Üniversitenin misyonlarının gerçekleştirilmesine, • karar alma süreçlerinin daha etkili, açık ve şeffaf hâle getirilmesine, • kurumsal akreditasyon ve program akreditasyonları süreçlerine doğrudan ya da dolaylı olarak katkı sunarlar.
✓	Paydaşların süreçlere dahil edilmesi, Üniversitenin farklı bakış açıları kazanmasını da sağlayabilir.
✓	Paydaşların düzenli geri bildirimleri, programların performansını ölçmelerine ve iyileştirmesine de katkıda bulunur.

Üniversiteler ve programlar nezdinde paydaşlar “iç” ve “dış” olmak üzere iki kategori altında ele alınır. Kılavuz’da bu paydaş türleri ayrıntılarıyla ve örnekleriyle ele alınacaktır. Çeşitli yaklaşımlarda bazı kişi veya grupların hangi kategori altında ele alınacağı farklılaşabilmektedir. Örneğin mezunlar kimi zaman iç, kimi zaman dış paydaş olarak değerlendirilebilmektedir. Ancak burada önemli olan ve göz önünde bulundurulması gerekli temel faktörler, paydaşların Üniversite ile organik bağının bulunup bulunmaması ya da işleyişe doğrudan etki edip etmemesidir. Bu Kılavuz’da bu temel hususlar göz önünde bulundurularak ayırım ona göre yapılacaktır.

Paydaş analizi, üniversitelerin yalnızca eğitim-öğretim ve araştırma mekanizmalarında değil, aynı zamanda topluma olan katkılarında, stratejik hedeflerinde ve paydaşlarla olan ilişkilerinde başarılı olmasını sağlar. Bu nedenle, sistematik ve sürekli bir şekilde gerçekleştirilmesi gereken bir süreçtir. Analiz sonuçlarının etkili bir şekilde uygulanması, üniversitenin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde değerini artırır.

Üniversitelerde ve akademik programlarda paydaş analizi ayrıca stratejik planlama, kalite güvencesi ve sürekli iyileştirme süreçlerinin temel bir parçasıdır. Paydaş analizlerinin faydaları ana hatlarıyla şu şekilde özetlenebilir:

- ✓ Her düzeyden paydaşla etkili bir iletişim kurulmasını, böylece süreç ve mekanizmaların kontrol edilebilirliğini, güncellenebilirliğini ve iyileştirilmesini sağlar,
- ✓ Paydaşların ihtiyaç ve beklentilerini anlamak, Üniversitenin/birimin/programın misyon ve vizyonuna uygun hedefler belirlemeye yardımcı olur.
- ✓ Kaynakların daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlayarak, üniversitenin öncelikli hedeflere odaklanmasına katkıda bulunur.
- ✓ Paydaşlardan alınan geri bildirimler, programların kalitesinin objektif olarak değerlendirilmesini sağlar.
- ✓ Akreditasyon süreçlerinde, paydaş görüşleri önemli bir değerlendirme kriteridir. Paydaş analizi, üniversitenin ulusal ve uluslararası standartlara uyumunu destekler.
- ✓ Program içerikleri ve süreçler, paydaşlardan alınan geri bildirimlerle sürekli olarak güncellenebilir.
- ✓ İşverenlerden ve sektörden alınan geri bildirimler, müfredatın sektör ihtiyaçlarına uygun olarak güncellenmesini sağlar.
- ✓ Paydaşların talepleri, öğrencilere kazandırılması gereken becerilerin (teknik, sosyal, analitik) belirlenmesine rehberlik eder.
- ✓ Staj, proje çalışmaları veya sektör iş birlikleri gibi uygulamalı eğitim fırsatlarının artırılmasına katkıda bulunur.
- ✓ İşverenlerin taleplerine göre mezunların donanımlarını artıracak eğitim programları geliştirilebilir.
- ✓ Mezunlardan ve işverenlerden alınan geri bildirimler, kariyer hizmetlerinin daha etkili hale getirilmesine yardımcı olur.
- ✓ Yerel ihtiyaç ve beklentilerin analiziyle Üniversitenin toplumsal katkısını artırır.
- ✓ Üniversitenin çevresel ve sosyal sorumluluk alanlarındaki etkinliklerini planlamasına katkıda bulunur.
- ✓ Üniversitenin karar alma süreçlerinde şeffaflık ve hesap verebilirlik sağlamasına yardımcı olur.
- ✓ Paydaşların süreçlere dahil edilmesi, üniversiteye olan güveni ve memnuniyeti artırır.
- ✓ Paydaşlardan alınan geri bildirimler, potansiyel sorunların erken aşamada tespit edilmesini sağlar.
- ✓ Değişim süreçlerinde karşılaşılabilecek dirençlerin anlaşılmasına ve uyum sağlanmasına yardımcı olur.
- ✓ Üniversitenin rakiplerinden farklılaşmasını sağlayacak güçlü yönlerini belirler.

03 İÇ PAYDAŞLAR

İç paydaşlar, Üniversitenin günlük işleyişinde aktif olan ve kurumun içinde bulunan kişiler, gruplar veya birimlerdir. Bu paydaşlar Üniversitenin işleyişini doğrudan etkileyen, Üniversite bünyesinde bulunan bireyler, gruplar veya birimlerdir ve Üniversitenin vizyonunu hayata geçirmesi, misyonunu gerçekleştirmesi veya akademik hedeflerini sürdürmesi için kritik bir role sahiptir.

İÇ PAYDAŞLARA ÖRNEKLER

- Öğrenciler
- Akademik Personel
- Akademik Birimler ve Birim Amirleri
- İdari Personel
- İdari Birimler ve Birim Amirleri
- Üniversite Üst Yönetimi
- Uygulama ve Araştırma Merkezleri
- Kurul ve Komisyonlar
- Ofisler
- Öğrenci Kulüpleri
- Üniversiteye Bağlı Kütüphaneler
- Laboratuvarlar
- Destek Personeli
- Üniversiteye bağlı şirketler, konukevleri vs.

5

Bu paydaşların tamamı Üniversiteye bağlıdır ve Üniversitenin bilgi sisteminde bir yönüyle tanımlıdır, verileri bu sisteme işlenmiş durumdadır. Dolayısıyla iç paydaşların belirlenmesinde bu hususlar da göz önünde bulundurulabilir.

Üniversitenin kültürünün gelişmesi iç paydaşların aidiyet ve katılım düzeyine bağlıdır. Dolayısıyla iç paydaşlar, üniversitenin hedeflerine ulaşmasında aktif bir şekilde yer alır. Örneğin akademik personelin tecrübeleri, kendilerini ne ölçüde geliştirdikleri gibi hususlar eğitim-öğretim kalitesini doğrudan etkiler. Öğrencilerin talepleri, beklentileri, görüş ve önerileri müfredatın ve öğrenim materyallerinin güncellenmesine rehberlik eder. İdari birimlerin, idari personelin ya da destek personelinin katkıları, eğitim ve araştırma süreçlerinin kesintisiz ve aksamadan devam etmesini temin eder. Ofisler, kurul ve komisyonlar, uygulama ve araştırma merkezleri gibi diğer iç paydaşlar Üniversitede gerçekleştirilen araştırma-geliştirme faaliyetleri ile eğitim-öğretim süreçlerini destekleyici veya tamamlayıcı bir role sahiptir.

- ✓ İç paydaşlardan düzenli geri bildirim almak ve bunları uygulamak, Üniversitedeki ve programlardaki mekanizmaların sürekli iyileştirilmesinde kritik öneme sahiptir.
- ✓ İç paydaşların süreçlere dahil edilmesi, onların Üniversiteye olan bağlılıklarını artırır ve kurumsal aidiyet duygusunu güçlendirir.

04 DIŞ PAYDAŞLAR

Dış paydaşlar, Üniversite bünyesi dışında bulunan ancak Üniversitenin faaliyetlerini doğrudan veya dolaylı şekilde etkileyen, Üniversiteyle iş birliği yapan veya Üniversitenin çıktılarından faydalanan kişi, grup, kurum, kuruluş veya işletmelerdir. Dış paydaşlar, Üniversitenin topluma sunduğu hizmetlerin niteliğini artırmada, araştırmaların uygulanabilirliğini sağlamada ve Üniversitenin toplumsal faydasını genişletmede kritik bir role sahiptir.

DIŞ PAYDAŞLARA ÖRNEKLER

- Mezunlar
- Öğrenci Velileri ve Aileleri
- Uluslararası Öğrenci Adayları
- İşverenler ve Sektör Temsilcileri
- İlişkili Kamu Kurum ve Kuruluşları (YÖK, YÖKAK, ÜAK vd.)
- Diğer Üniversiteler (Yurtiçi/Yurtdışı)
- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okullar
- Özel Okullar
- Yerel Yönetimler (Valilik, Belediye ve bunlara bağlı kurumlar)
- Bakanlıklar ve Bağlı Müdürlükler
- TÜBİTAK, KOSGEB, OKA gibi kurum ve kuruluşlar
- TEKNOKENT, TTO A.Ş.
- Şirketler, İşletmeler
- Meslek, Ticaret ve Sanayi Odaları
- Akreditasyon Kuruluşları
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Medya, Basın ve Yayın Organları
- Tedarikçiler
- Sendikalar
- Toplum

6

İç paydaşlar, temel olarak her program için aynı iken dış paydaşlar programlar özelinde değişiklik gösterir. Örneğin *Türk Dil Kurumu*, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü için önemli bir dış paydaş iken bu kurumun Makine Mühendisliği Bölümü için dış paydaş olarak değerlendirilmesi (örneğin yeni üretilen bir makinenin adlandırılması noktasında görüş alınması gibi çok spesifik durumlar dışında) mümkün görünmemektedir.

Öte yandan, örneğin özel hastaneler “işverenler” veya “işletmeler” kategorisi altında Tıp veya Hemşirelik gibi programlar için doğrudan bir dış paydaş statüsünde iken Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi programı için bir dış paydaş olamaz. Dolayısıyla her program için çeşitli derecelerde ve önemlerde değişmekle beraber farklı dış paydaşlar tanımlanabilir. Ancak yine de mezunlar, öğrenci velileri ve aileleri, TÜBİTAK, yerel yönetimler gibi bazı dış paydaşlar tüm programları kapsayıcı niteliktedir.

Bu kapsamda, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü için örnek bir dış paydaşlar listesi şu şekildedir:

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ – DIŞ PAYDAŞLAR LİSTESİ

PAYDAŞ ADI	TEMEL PAYDAŞ	STRATEJİK PAYDAŞ	ETKİ DÜZEYİ	ÖNEM DÜZEYİ
Mezunlar	✓		GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Türkçe Öğretmenleri	✓	✓	ZAYIF	GÜÇLÜ
Türk Dil Kurumu		✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Diğer Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri	✓	✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
MEB'e Bağlı Okullar		✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Potansiyel Öğrenciler	✓		ZAYIF	GÜÇLÜ
ÖSYM		✓	ZAYIF	GÜÇLÜ
TÜBİTAK		✓	ZAYIF	GÜÇLÜ
TÜBA		✓	ZAYIF	GÜÇLÜ
Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İlgili Birimleri		✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Kütüphaneler		✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Türkoloji Enstitüleri	✓	✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Yayınevleri		✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Metin Yazarları		✓	ZAYIF	GÜÇLÜ
Türkçe Öğretim Merkezleri ve TÖMER'ler	✓	✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Dil ve Kültür Dernekleri/Merkezleri	✓	✓	GÜÇLÜ	GÜÇLÜ
Yerel Yönetimler		✓	ZAYIF	ZAYIF
Devlet Arşivleri		✓	ZAYIF	ZAYIF
Medya, Basın-Yayın Organları	✓	✓	ZAYIF	ZAYIF
Reklam ve İletişim Sektörü		✓	ZAYIF	ZAYIF
Öğrenci Velileri ve Aileleri	✓		GÜÇLÜ	ZAYIF
UNESCO		✓	ZAYIF	ZAYIF

		ÖNEM DÜZEYİ	
		ZAYIF	GÜÇLÜ
ETKİ DÜZEYİ	ZAYIF	İzle	Bilgilendir
	GÜÇLÜ	Çıkarlarını Gözet Çalışmalara Dahil Et	Birlikte Çalış

Paydaşların Önceliklendirilmesi Etki-Önem Matrisi

05 PAYDAŞLARIN POTANSİYEL KATKILARI

Bu kısımda, paydaşların Hitit Üniversitesine ve Üniversite bünyesindeki programlara nasıl katkı sunabilecekleri alt başlıklarla özetlenecektir.

Program Profiline ve Müfredatların Geliştirilmesine Katkı

Paydaşlar, kendilerinden alınan geri bildirimler ve görüşler üzerinden Üniversitedeki her türlü programın sektörün/alanın ihtiyaçlarına uygun, gerektiğinde yerleştirilmiş ve özelleştirilmiş bilgi ve becerileri kazandırmalarına katkı sunabilir. Dış paydaşlardan alınan geri bildirimler ve bilgiler, müfredatın iş dünyasının taleplerine göre güncellenmesine yardımcı olacaktır. İç paydaşlardan öğrencilerin beklentileri, görüş ve önerileri ise müfredatın teorik ve pratik dengede şekillenmesini sağlayacaktır.

Dış paydaşlar, program müfredatlarının sektörel ve toplumsal ihtiyaçlara uygun olarak tasarlanmasına destek olabilir. Örneğin, ilgili paydaşlar (sektör temsilcileri, işverenler vd.) eğitim programlarının ve ders içeriklerinin iş dünyasına uygun beceriler kazandırmasını teşvik edici bir rol üstlenebilir. Bu paydaşlarla yapılacak görüşmeler sonucunda elde edilecek geri bildirimler veya görüş/öneriler doğrultusunda müfredat ve program profiline düzenlemelere, iyileştirmelere gidebilir. Öte yandan örneğin mezun görüşlerinin elde edilmesiyle istihdama katkı, verilen eğitim içeriğinin sektörle/sahayla uyumu ve etkileşimi gibi hususlarda veriler toplanabilir ve gerekli iyileştirmeler yapılabilir.

Uygulamalı Eğitim, Kariyer ve Staj İmkânları

İş dünyası, kamu kurumları ve STK'lar ile kurulacak temaslar sonucunda bu tür dış paydaşlar, öğrenciler için staj, uygulamalı dersler ve saha çalışmaları gibi fırsatlar sunarak eğitimde uygulama-pratik bağıni güçlendirir. İşletmeler ve kamu kurumlarının öğrenciler için staj ve uygulamalı eğitim imkânları sunmasıyla öğrenciler mezuniyet öncesi iş deneyimi kazanır. Paydaş katkıları sayesinde öğrenciler, üniversite eğitimi boyunca gerçek iş ortamlarını deneyimleyerek daha donanımlı bir şekilde mezun olurlar. Bununla beraber, kariyer gelişimine yönelik olarak sektör temsilcileri, mezunlar, işverenler veya diğer dış paydaşlar kariyer günleri, mentorluk programları gibi etkinliklerle öğrencilere rehberlik edebilir.

Ar-Ge, Ür-Ge Faaliyetleri ve İş Birlikleri

Paydaşlar, yürütülmekte olan veya gelecekte yürütülmesi planlanan araştırmaların toplumsal sorunlara çözüm üretmesi noktasında görüş bildirme, fon sağlama, ortaklık gibi yöntemlerle katkıda bulunabilir. Bununla beraber, sanayi ve teknoloji iş birlikleri inovasyonu teşvik edebilir.

Programlar, dış paydaşlarla iş birliği yaparak laboratuvar araştırmalarını, yayınlarını, ürün fikirlerini vs. ticarileştirebilir ve yenilikçi ürünler geliştirebilir. Sanayi ve teknoloji sektörüyle ortak araştırmalar yürütülmesi, yenilikçi ürünlerin ve teknolojilerin geliştirilmesine olanak tanır. Ortaklaşa araştırma projeleri veya protokoller üzerinden laboratuvarların ve araştırma-geliştirme altyapılarının ortak kullanılması, personel paylaşımı/ortaklığı gibi iş birlikleri de bu kapsamda değerlendirilebilir. Her türlü Ar-Ge ve Ür-Ge faaliyetinde öğrenciler de etkin olarak rol alabilirler ve böylece program-sektör-araştırma-üretim kaynaşması sağlanabilir.

Eğitim-Öğretim Süreçlerine Katılım

İşverenler, sektör temsilcileri, ilişkili kurum ve kuruluşlarda çalışanlar başta olmak üzere mezunlar gibi dış paydaşlar program bünyesinde yürütülen derslere misafir eğitici olarak katılabilir ve tecrübelerini aktararak görüşlerini, değerlendirmelerini öğrencilere aktarabilirler. Ayrıca aynı paydaşlar ile sadece öğrencilere değil akademik ve idari personele yönelik olarak da benzer faaliyetler planlanabilir. Böylece yararlanıcılar ilk elden gerçek hayat ve meslek tecrübeleriyle ilgili bilgi edinmiş olurlar. Bu hususta, kariyer rehberliği başta olmak üzere düzenli iş birlikleri geliştirilebilir.

Topluma Hizmet/Toplumsal Katkı İş Birlikleri

Yerel yönetimler, STK'lar ve diğer dış paydaşlar, programların toplumsal sorumluluk projelerinde daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağlayabilir. Örneğin yerel kalkınma projelerinde, kültürel veya sanatsal faaliyetler belediyelerle iş birliği yapılabilir. Eğitimde fırsat eşitliği sağlamak için STK'larla ortak çalışmalar yürütülebilir, çevresel sürdürülebilirlik projelerinde sanayi ve toplumla birlikte hareket edebilir. Programlar sosyal sorunlara çözüm üretmek ve toplumsal farkındalık oluşturmak için toplumdan gelen geri bildirimleri dikkate alabilir ve bu noktada çeşitli faaliyetler tasarlayıp gerçekleştirebilirler. Toplum temelli uygulamalı eğitim programları ile öğrenciler hem öğrenir hem de topluma katkı sağlayabilir.

Kalite Güvencesi ve Süreklilik

Paydaşların katılımı, Üniversitenin ve programların kalite standartlarını korumasında ve geliştirmesinde önemli rol oynar. Akademik ve idari personelin geri bildirimleri, üniversitenin iç işleyişini sürekli iyileştirmesine katkı sağlar. Öğrencilerin memnuniyet anketleri ve değerlendirmeleri, eğitim ve hizmet kalitesinin artırılmasına olanak tanır. Akreditasyon kurumları, meslek örgütleri ve sektör temsilcileri, Üniversitenin ve programların ulusal ve uluslararası kalite standartlarına uyum sağlamasında rehberlik edebilir. Çağdaş gelişmeler doğrultusunda gerekli uyarlamaların tüm süreçlere yapılması, profilin sürekli iyileştirilmesine katkı sağlayacaktır.

İstihdam ve Mezun Başarısı

Paydaşlar, program mezunlarının iş gücüne katılımını destekler. Dış paydaşlar, iş dünyasında ihtiyaç duyulan yetkinlikleri belirleyerek mezunların iş bulma şansını artırıcı rol üstlenebilir. Bununla beraber, mezunların iş bulma oranlarını izlemek, programların etkinliğini değerlendirmek için önemlidir. İş dünyası temsilcileriyle düzenlenen kariyer günleri, mentorluk programları ve istihdam platformları, mezunların iş gücüne geçişini kolaylaştırır. Bu tür etkinliklerde öğrenciler ve mezunlar iş dünyasının temsilcileri ile bir araya gelip bağlantılar ve temaslar kurma potansiyeline sahip olurlar. Ayrıca mezunların ve sektör temsilcilerinin geri bildirimleri, mezunların iş gücüne uygun donanımlarla mezun olmalarını sağlar.

Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik

Programlar karar alma süreçlerinde paydaşları dahil ederek daha şeffaf ve hesap verebilir bir yapı oluşturabilir. Paydaşların ilgili kurul ve komisyon toplantılara, akademik faaliyetlere veya özel çalışma gruplarına dahil edilmesi, kararların daha şeffaf bir şekilde alınmasını ve olası sorunların tespit edilip bunlar için önlem alınmasını sağlar. Programlara ilişkin performans göstergelerini belirleme ve bu göstergelere dayalı izleme süreçlerinde paydaşlar aktif rol oynayabilir. Şeffaflık ve hesap verilebilirliğe

yönelik mekanizmalar, tüm paydaş gruplarıyla daha güçlü bir güven bağı kurulmasını ve kurumsal itibarın artmasını sağlar. Paydaşlar, Üniversitenin ve daha özelde programların faaliyetleri hakkında kamuoyu oluşturabilirler. Örneğin medya aracılığıyla programa ilişkin başarılar veya sorunlar kamuoyunda yer bulabilir. Bu durum, ilgilileri daha dikkatli ve sorumlu davranmaya teşvik eder.

| Diğer İş Birlikleri, Ortak Faaliyetler ve Protokoller

Dış paydaşlar; üniversitelere araştırma fonları, burslar, staj olanakları ve diğer kaynakları sağlayabilir. Örneğin özel sektör iş birlikleri, üniversite-sanayi ortaklıkları sayesinde önemli projelerin finansmanına destek olur. Programlar ilgili dış paydaşlarla iş birliği yapmak yoluyla uluslararası öğrenci değişim programları, ortak diplomalar ve küresel projeler oluşturabilir. Bunların yanı sıra paydaşlarla, paydaşlara yönelik olarak veya eğitim odaklı bilgilendirme etkinlikleri, konferans, seminer, panel gibi etkinlikler düzenlenebilir. Hazırlanacak protokoller üzerinden program paydaşları ile düzenli olarak faaliyetler gerçekleştirilebilir.

06 PAYDAŞLARLA İLİŞKİLER KURULMASI

Paydaşlar belirlendikten sonra programlar her türden paydaşın beklentilerini anlamak, talep veya görüşlerini almak için farklı geri bildirim mekanizmaları geliştirmeli, paydaşlarla sürdürülebilir ve karşılıklı fayda sağlayan ilişkiler tesis edilmelidir. Dış paydaşlarla düzenli toplantılar, görüşmeler, forumlar, çalıştaylar veya etkinlikler düzenlenmeli; bunlar imza listesi, toplantı tutanakları, fotoğraflar gibi materyaller ile kanıtlanmalı, web siteleri ve sosyal medya hesapları başta olmak üzere çeşitli mecralarda haberleştirilmelidir. Bunların yanı sıra programlar dış paydaşlardan temsilcilerin de bulunacağı danışma kurulları oluşturabilirler. Bu kurullar düzenli aralıklarla toplanarak burada ifade edilen görüşler, öneriler, gündeme getirilen sorunlar ve bunlara çözüm önerileri değerlendirilerek elverişli olanları uygulanabilir.

Özellikle dış paydaşlar, üniversitenin topluma açılan kapılarıdır. Bu paydaşlarla kurulan etkili ve sürdürülebilir iş birlikleri, üniversitenin ve programın eğitim, araştırma ve topluma hizmet misyonlarını başarıyla gerçekleştirmesine olanak sağlar. Üniversiteler, dış paydaşlarıyla olan ilişkilerini stratejik bir şekilde yöneterek, yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde güçlü bir etki yaratabilir. Üniversite ve programlar bünyesindeki yenilikler, yayınlar, faaliyetler veya diğer hususlar ilgili paydaşlar ile düzenli olarak paylaşılmalı ve buna yönelik mekanizmalar kurulmalıdır. Üniversite, birim veya program etkinliklerine ilgili paydaşlar davet edilmeli ve aktif katılımları sağlanmalıdır.

Programlarda yürütülen her türlü faaliyet veya yenilik; web siteleri, sosyal medya hesapları, e-posta bildirimleri, bültenler, toplantı veya tanıtım faaliyetleri gibi araçlar ya da mekanizmalar üzerinden her türlü paydaşa ulaştırılabilir. Ayrıca Bölüm web sitelerinde paydaş listeleri oluşturularak bu listelerin güncelliği sağlanmalıdır. Bu listede yer alan paydaşlarla planlanmış zamanlarda (örneğin dönem başlarında veya sonlarında) bir araya gelinerek değerlendirmeler yapılabilir. Böylece paydaşlarla daha güçlü ve verimli ilişkiler kurulabilir ve programın her türlü gelişimine ve başarısına önemli katkılar sağlanabilir.

Tüm bu süreçler hem kurumsal akreditasyonda hem de program akreditasyonlarında önemli unsurlardır. Programların paydaşlarla bir araya gelip onlardan geri bildirim almaları ve her türden paydaşı ilgili süreçlere dâhil etmeleri akreditasyona yönelik dış değerlendirmelerde “artı puan” kazandırmaktadır.

07 PAYDAŞ GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI

Paydaş görüşlerinin alınmasında kullanılacak yöntem; hedeflenen paydaş grubu, elde edilmek istenen veri türü ve mevcut kaynaklara göre seçilmelidir. Örneğin anketler geniş kitlelere ulaşmak için etkili olabilirken, derinlemesine görüşmeler ve çalıştaylar daha nitelikli veri sağlar. Bu yöntemlerin doğru kombinasyonu, programların paydaşlarla ilişkilerini güçlendirmesi ve süreçlerini iyileştirmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Bu hususta, söz gelimi, program mezunlarına yönelik olarak tasarlanacak bir ankette veya mülakatta odak kitlenin Üniversitede aldığı eğitimin kalitesini, bu eğitimin kişisel ve mesleki gelişimlere katkısını, kariyer gelişimlerine etkisini ölçmeye ve anlamaya yönelik sorular yer alabilir. Aynı şekilde işverenler veya sektör temsilcileriyle yapılacak görüşmelerde kendilerinin Üniversiteden beklentileri, nasıl bir mezun profiline ihtiyaç duydukları, varsa program mezunlarının istihdama yönelik katkı düzeyleri gibi çeşitli sorular tasarlanabilir. Buradan elde edilecek veriler program profilinin ve müfredatının iyileştirilmesinde kullanılabilir.

Paydaşlarla yapılan her türlü görüşme, mülakat, toplantı veya anket uygun belgelerle (imza listesi, fotoğraf, tutanak vs. ile) kanıtlanmalı ve bunlar arşivlenerek saklanmalıdır.

Paydaş görüşlerinin alınması, paydaşların her türlü sürece dâhil edilmesi bakımından önemli olmakla beraber sadece görüş alınması tek başına yeterli değildir. Alınan bu görüşlerin ilgili kurul ve komisyonlarca değerlendirilerek elverişli ve makul olanların mümkün mertebe uygulanması ve bunların kanıtlanması amaçlanmalıdır.

Paydaş görüşlerinin alınmasında bazı yöntemler şu şekilde sıralanabilir.

#1 Anketler ve Çevrimiçi Araştırmalar

Geniş kitlelere ulaşmak için en yaygın kullanılan yöntemdir.

Avantajları:

- Standart sorular sayesinde karşılaştırılabilir veri sağlar.
- Anonimlik, katılımcıların dürüst yanıt verme olasılığını artırır.
- Çevrimiçi platformlar (Google Forms, SurveyMonkey vb.) aracılığıyla kolayca uygulanabilir.

Dezavantajları:

- Derinlemesine bilgi sağlamaz.
- Düşük yanıt oranı sunabilir.

#2 Odak Grup Toplantıları

Küçük gruplar halinde yapılan derinlemesine tartışmalardır.

Avantajları:

- Paydaşların fikirlerini detaylı şekilde ifade etmelerine olanak tanır.

- Grup dinamikleri sayesinde yeni fikirler ortaya çıkarabilir.

Dezavantajları:

- Katılımcı seçiminde tarafsızlık sağlanması zor olabilir.
- Zaman alıcı olabilir ve daha az kişiye ulaşılır.

#3 Çalıştaylar ve Atölye Çalışmaları

Belirli bir tema üzerinde yoğunlaşan, katılımcıların etkileşimde bulunduğu etkinliklerdir.

Avantajları:

- Ortak çözümler geliştirme olanağı sunar.
- Paydaşların süreçlere doğrudan katılımını teşvik eder.

Dezavantajları:

- Uygulanması lojistik açıdan karmaşık olabilir.

#4 Derinlemesine Görüşmeler

Paydaşlarla birebir yapılan kapsamlı görüşmelerdir.

Avantajları:

- Kişiselleştirilmiş ve derinlemesine bilgi sağlar.
- Özellikle kilit paydaşlarla yapılacak stratejik planlama için faydalıdır.

Dezavantajları:

- Zaman alıcıdır ve çok sayıda katılımcıya ulaşamaz.

#5 Danışma Kurulları ve Komiteler

Düzenli olarak bir araya gelen, farklı paydaş gruplarını temsil eden kurullar oluşturulmasıdır.

Avantajları:

- Sürekli ve yapılandırılmış geri bildirim mekanizması sağlar.
- Uzun vadeli ilişki yönetimi için uygundur.

Dezavantajları:

- Üyelerin sürekli ve etkin katılımlarını sağlamak zor olabilir.

#6 Açık Kapı Politikası ve Dilek Kutuları

Paydaşların fikirlerini doğrudan ve sürekli olarak iletebileceği bir mekanizma sunar..

Avantajları:

- Hızlı ve pratik geri bildirim sağlar.
- Sürekli bir geri bildirim kanalı oluşturur.

Dezavantajları:

- Toplanan bilgilerin sistematik bir şekilde analiz edilmesi zor olabilir.

#7 Sosyal Medya ve Dijital Platformlar

Sosyal medya anketleri, yorumlar veya çevrimiçi forumlar aracılığıyla geri bildirim almak.

Avantajları:

- Genç paydaşlara ulaşmanın etkili bir yoludur.
- Hızlı ve geniş kapsamlı bilgi sağlar.

Dezavantajları:

- Bilgiler yüzeysel olabilir ve manipülasyona açıktır.

#8 Performans ve Veri Analizi

Paydaşların davranışlarını veya tepkilerini ölçmek için veri analitiği kullanımıdır.

Avantajları:

- Nesnel ve ölçülebilir sonuçlar sunar.
- Eğilimleri ve sorunları daha kolay tespit eder.

Dezavantajları:

- Kalitatif geri bildirim sağlamaz.

#9 Paydaş Forumları ve Zirveler

Üniversitenin tüm paydaşlarını bir araya getiren büyük ölçekli etkinliklerdir.

Avantajları:

- Farklı paydaş gruplarının birbirleriyle etkileşim kurmasına olanak tanır.
- Üniversiteye ilişkin genel bir değerlendirme yapılmasını sağlar.

Dezavantajları:

- Büyük ölçekli organizasyonun yönetimi zor ve masraflı olabilir.

#10 Gölgeleme ve Yerinde İnceleme

Program temsilcilerinin paydaşların çalışma ortamını veya faaliyetlerini yerinde gözlemlemesidir. Örneğin program temsilcilerinin sanayi tesislerini ziyaret ederek iş gücü ihtiyaçlarını yerinde anlamasına imkân tanır.

Avantajları:

- Doğrudan ve pratik bilgi sağlar.
- Paydaşlarla daha yakın ilişkiler kurulmasını sağlar.

Dezavantajları:

- Planlama ve zamanlama gerektirir.

08 PAYDAŞLARLA GÖRÜŞME BİLGİ FORMU

Üniversitemiz programları tarafından paydaşlarla yapılacak her türlü görüşme sonunda Koordinatörlüğümüz tarafından hazırlanan “Paydaşlarla Görüşme Bilgi Formu” doldurulmalı ve ardından akreditasyon@hitit.edu.tr e-posta adresine iletilmelidir.

14

HER TÜRLÜ SORU, GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

TYÇ UYUM VE AKREDİTASYON OFİSİ

akreditasyon@hitit.edu.tr

0(364) 219 1997